

**Түрк тилдеринде ат атооч
(Өзбек, кыргыз тилдеринин мисалында)**

Кыргыз, өзбек тилдеринде зат, сын, сан атоочтордун жана тактоочтордун ордуна колдонулган сөздөрдү ат атоочтор деп аташат. «Ат атоочтор – конкреттүү маани менен абстрактуу түшүнүктү жупташтырып колдонулушун мүнөздөөчү сөздөр...»¹.

«Ат атоочтун негизги мүнөздүү өзгөчөлүгү - маанисинин абстрактуулугу жана жалпылыгы»².

Өзбек тилинде ат атооч башка сөздөр менен алмашуу маанисин берет, башка сөз түркүмүнүн ордуна колдонулат, кыргыз тилинде да предмет же анын белгилерин атабай аларды көрсөтөт жана төмөндөгүдөй маанилик топторго бөлүнөт:

- Кишилик олмошлари (жактама ат атооч)
- Курсатиш олмошлари (шилтеме ат атооч)
- Сурок олмошлари (сурама ат атооч)
- Булишсизлик олмошлари (тангыч ат атооч)
- Белгилаш олмошлари (аныктама ат атооч)
- Гумон олмошлари (белгисиз ат атооч).

Өзбек тилинде жогоруда белгиленген ат атоочтордон сырткары үзлик (өздүк) ат атооч деген түрү бар жана ал атайын бир маанилик топту түзөт. Кыргыз тилинде болсо өздүк ат атооч делинип, атайын топ болуп бөлүнбөйт, алар аныктама ат атоочтун тобуна киргизилип жүрөт (бул жөнүндө аныктама ат атоочтор жөнүндөгү бөлүмдө сөз болот).

Кыргыз жана өзбек тилинде ат атоочтор жөндөмө категориясы боюнча өзгөрөт. Кыргыз тилинде ат атоочтордун жөндөмө категориясы менен өзгөрүшү эки түрдүү: жөнөкөй жана татаал жол менен ишке ашат (буга төмөндө токтолобуз).

Ат атоочтун эки тилдеги окшош жана айырмалуу жактарын аныктоо максатында биз кыргыз жана өзбек тилиндеги ат атоочтордун түрлөрүн салыштырып көрөбүз.

Жактама (кишилик) ат атоочтор. Бул ат атоочтор адамзатты билдирген сөздөрдүн ордуна иштетилип, нукура жактама ат атоочтор жана жактама – шилтеме ат атоочторго бөлүнөт. Ошондой эле салыштырылып жаткан эки тилде үч жактын бирине тиешелүү экендигин билдирет:

Жак тил	жекелик	көптүк	группасы
I. ӨТ КТ	мен	биз	таза
II. ӨТ КТ	сен	сиз	жактама ат атоочтор
	сен	а) силер б) сиздер	таза жактама ат атоочтор
III. ӨТ КТ	у ал	улар алар	жактама - шилтеме ат атоочтор

II жак сен – сиз (жекелик) силер – сиздер (көптүк) II жактын сылык түрү делет да, урматтоо маанисинде келип, жекелик санда колдонулат. Өзбек тилинде да II жак, жекелик санда - сиз урматтоо маанисин билдирет. II жактагы жактама ат атоочтор өзбек тилинде да бирдей (II жактын мүчөлөрүн эсепке албаганда) сөздөр менен белгилениши көрүнүп турат. Эки тилде тең жактама ат атоочтордун жандоочтор менен өзгөрүшүн жогоруда айткан элек. Кыргыз тилинде жөнөкөй жана татаал түрдө жөндөлөт. Жөнөкөй жөндөлүштө эки тилде тең уңгуда эч кандай фонетикалык, морфологиялык өзгөрүү болбойт. Татаал жөндөлүштө кыргыз тилинде

¹ / Ш. Шоабдурахмонов, М. Аскарлова, А. Хожиев, Х. Дониёров, 1980, 280-291-б./.

² / Ошондой эле салыштырылып жаткан эки тилде үч жактын бирине тиешелүү экендигин билдирет.

илик жөндөмөсүндө (-ын, -ин); барыш жөндөмөсүндө (-а); табыш жөндөмөсүндө (-н) жөндөмө мүчөлөрү өзгөрүүгө дуушар болот³.

Өзбек тилинде да илик (*караткич -н*), табыш (*тушум*) (-н) жөндөмөлөрүнүн мүчөлөрү түшүп калат. Өзбек илимпозу Ш. Рахматуллаев өзүнүн монографиясында жогорудагы пикирге каршы чыгат: «Өзбек тилинде *мен, сен* ат атоочторуна илик жана табыш жөндөмөлөрүнүн мүчөлөрү жалганганда, катары менен келген эки –н – тыбышынын бири түшүп калат деген түшүндүрмө бар... Чындыгында эле, эч кандай тыбыш түшүп калбастан, бул жерде илик жана табыш жөндөмөлөрүнүн аффикси инг, - и формасында жалганат...»⁴. Ошондой эле ал «... «у» ат атоочуна илик, табыш, жатыш жөндөмөлөнүн аффикси уланганда - үн формасында болот. Ошондой эле – *н* тыбышы өзбек тилинде негиздин өзүнүкү: -ул, -ун. Негиздин тутумундагы – *л* тыбышы – *н* тыбышына өткөндүгү көрүнөт. Бул тыбыш жалгыз гана атооч жөндөмөсүндө катышпай, калган бардык жөндөмөлөрдө катышат...»⁵ деп белгилеши азыркы кыргыз адабий тилиндеги жактама ат атоочтордун татаал жөндөлүшүнө туура келет. Бул жөндөмө боюнча оюбузду жалпыласак: жактама ат атоочтор кепте III жактын бирине тиешелүү экендигин билдирет. Эки тилде тең жактама ат атоочтор жөндөмөлөр менен өзгөрөт.

Өзбек тилинде кыргыз тилинен айырмаланып, жөндөмөлөр менен өзгөрүүсү жөнөкөй же татаал болбойт. Иш жүзүндө бирдей мүчөлөр жалганса да, кыргыз тилиндегидей өзбек тилинде да ат атоочтор жөндөлгөндө уңгуда жана мүчөлөрдө кээ бир өзгөрүүлөр болот.

Кыргыз тилиндегидей өзбек тилинде да жактама ат атоочтордо урматтоо, сыйлоо мааниси (сылык түрү) бар: сен – сиз, же тескерисинче, II жак жекелик сандын көптүк аффикси менен келиши мүмкүн (сен - лар): мында көпчүлүктү сен деп атоо мааниси болот.

Жактама ат атоочтор эки тилде тең бирдей көрүнүшкө ээ.

Жактама ат атоочтор эки тилде тең нукура жактама ат атоочторго жана жактама – шилтеме ат атоочторго бөлүнөт.

Шилтеме (курсаптии) ат атооч. Кыргыз жана өзбек тилдеринде төмөнкү ат атоочтор шилтеме ат атоочторго кирет: Бу – бул (*бу*); ушу – ушул (*шу*); ал (*у*); ошо (*уша*); тиги, тетиги, тээтиги (*анави*).

Шилтеме атоочтордун кепте толук же кыска формада келүүсү кыргыз тилиндеги шилтеме ат атоочтордун мүнөздүү өзгөчөлүгү болуп эсептелет. Шилтеме ат атоочтор эки тилде тең мейкин жана убакыт түшүнүктөрүн билдирген эки компоненттин негизинде уюшулат. Эки тилде тең шилтеме ат атоочтор дээрлик бирдей синтаксистик милдет аткарат: *Дилиод райондо ишлайди, демак, ушанинг хати биринчи келиши керек эди. (Мирзакалон Исмоилий) (ушанинг – аникловчи)- Дилиод райондо иштейт демек, ошонун каты биринчи келиши керек эле (ошонун – аныктооч).*

Шилтеме ат атоочтордун ичинен *тигил, тетигил, тээтигил* деген ат атоочтор жакын же алыстыкка карай болгон абалды билдирет.

Тигил – алысыраак, *тетигил* - андан алыс, *тээтигил* – эң эле алыстыкты билдирет. Өзбек тилинде мындай маани берүүчү лексема бирөө:

1. *Тиги китепти узатып койчу!...*

Анави китобни бер.

2. *Тетиги айылда карындашым жашайт.*

Анави кишлокда синглим яшайди.

3. *Тээтигил тоонун артында намаз таши бар.*

Анави тоьнинг ортида номоз тоши бор.

Кээ бир учурларда кыргыз адабий тилинде «*тетигил*» деген ат атоочтун ордуна «*береги*» сөзү да колдолунат.

Кыргыз жана өзбек тилдериндеги шилтеме ат атоочтор жөндөмөлөр менен төмөнкүчө өзгөрөт:

1. Ушалар - ошолор, анавилар – тигилер

Жөндөмөлөр

ӨТ

КТ

ӨТ

КТ

³ / И. Абдувалиев, Т. Садыков, 1997, 136 – б.

⁴ П. ПП ПППППП ПППП, 1993, 43-П.

⁵ П. ПП ПППППП ПППП, 1993, 43-П.

Бош – атооч	ушалар -	ошолор	анавилар-	тигилер
Караткич - илик	ушалар- <u>нинг</u> -	ошолор- <u>дун</u>	анавилар- <u>нинг</u> -	тигилер- <u>дин</u>
Жналиш - барыш	ушалар- <u>га</u> -	ошолор- <u>го</u>	анавилар- <u>га</u> -	тигилер- <u>ге</u>
Тушум - табыш	ушалар- <u>ни</u> -	ошолор- <u>ду</u>	анавилар- <u>ни</u> -	тигилер- <u>ди</u>
Урин- жатыш	ушалар- <u>да</u> -	ошолор- <u>до</u>	анавилар- <u>да</u> -	тигилер- <u>де</u>
Чикиш - чыгыш	ушалар-дан-	ошолор-дон	анавилар-дан-	тигилер-ден

2. Бу - бул, анави - тигил

Бош – атооч	Бу -	бул	анави -	тиги
Караткич - илик	Бу- <u>нинг</u> -	мун-ун	анави-нинг-	тиги-нин
Жуналиш – барыш	Бун- <u>га</u> -	бу-га	анавин-га-	тиги-ге
Тушум - табыш	Бу- <u>ни</u> -	муну	анави-ни -	тиги-ни
Урин - жатыш	Бун- <u>да</u> -	мын-да	анавин-да-	тиги-нде
Чикиш – чыгыш	Бун- <u>дан</u> -	мын-дан	анавин-дан-	тиги-нден

Таблицада көрүнгөнүндөй атооч жөндөмөсүнөн сырткары калган бардык жөндөмөлөрдө өзгөрүүлөр бар. Айрыкча, экинчи – татаал жөндөлүштө атооч жөндөмөсүнөн сырткары калган жөндөмөлөр менен өзгөргөн сөздөрдүн мүчөлөрүндө фонетикалык өзгөрүүлөр арбын.

Сурама (сурок) ат атоочтор. Өзбек жана кыргыз тилиндеги сурама ат атоочтор: *ким (ким), нима (эмне, не), кандай (кандай), кайси (кайсы), канча (канча), неча (нече), каөкдан (кайдан), качон (качан), каөкка (кайда) нечук (эмне)...* сыяктуулар.

Сурама ат атоочтор маанисине карай бир канча топко бөлүнөт:

1-топ. *Ким? Эмне, не?* деген суроолор зат атоочко жакын болгон ат атоочко берилип, алар сан, таандык, жөндөмө, жак боюнча өзгөрөт.

2-топ. *Кандай? Кайсы?* Булар сын атоочтун табиятындагы ат атоочтор. Бул ат атоочтор заттык мааниде келгенде өзбек тилиндегиндей өзгөрөт.

Өзбекче: *кандайча, кайсиники*

Кыргызча: *кандайча, кайсыныкы*

Сын атооч сыяктуу ат атоочтор колдонулганда эч кандай мүчө уланбайт.

3 - топ. *Канча? Нече?* сыяктуу ат атоочтор өзбек тилинде сан мүнөзүндөгү ат атоочторго кирет:

1) иреттүү сандын – *инчи - ынчы* мүчөсү уланат: *канчанчи - канчанчы, нечанчи-неченчи*. Кээ бир учурларда жөндөмө мүчөлөрү менен өзгөргөн учурлар да кездешет:

канчасини жүнатиши керак?

Канчасын жөнөтүү керек?

2) жамдама сандын (- оо) мүчөсү уланат: *канчоо, нечөө*. Өзбек тилинде мындай көрүнүш жолукпайт.

Укувчилардан канчаси медицина куригидан утибди?

Окуучулардан канчоосу медициналык текшерүүдөн өтүптүр?

4 – топ. Тактооч сыяктуу ат атоочтор: *каөкда – кайда, каөкдан – кайдан, кани -кана.* Кана ат атоочу өзбек тилиндеги кани ат атоочу менен дал келет жана эки тилде тең мезгилге болгон мамилени билдирет:

Кани, айтчи, качон мактабга бординг?

Кана, айтчы, качан мектепке бардың?

Өзбек тилинде нечук сурама ат атоочу суроолуу сүйлөмдөрдүн тутумунда келет: *Мендан рухсатсиз нечук кетди экан?*

Менден уруксатсыз эмнеге кетти экен?

Аныктама (Белгилаш) ат атоочтор. Эки тилде тең аныктама ат атоочтор бар, кыргыз тилинде алар маанисине карай үч топко бөлүнсө, өзбек тилинде бир аз айырмачылык байкалат.

1. Жалпылагыч ат атоочтор (жамлаш олмошлари): *бүт - хамма, бүтүн - бутун, бүткүл - буткул, бардык - барча, баары - бари.*

2. Жиктегич ат атоочтор (соф белгилаш олмошлари): *ар ким - хар ким, ар нерсе - хар нарса, ар кандай - хар кандай, ар бир - хар бир, ар кайси - хар кайси.*

3. Өздүк ат атоочтор (үзлик олмошлари).

Кыргыз тилинде, жогоруда белгиленгендей, өзбек тилинен айырмаланып, өз - үз ат атоочу аныктама ат атоочтордун катарына киргизилип, башка кээ бир сөз түркүмдөрүнүн жасалышына негиз болот жана аныктама ат атоочтор арасында таандык, жөндөмө жана сан аффикстери менен өзгөрө турган активдүү бир түрү деп эсептелет: «Аныктама ат атоочтордун ичинен морфологиялык жагынан өнүккөнү - өз. Бул ат атооч жөндөлөт, жак мүчөлөр менен өзгөрөт, көптүк мүчө жалганат»⁶.

Өз (үз) ат атоочу эки тилде тең өз алдынча келгенде жөндөлөт, таандык аффикстери уланат:

	КТ	ӨТ	КТ	ӨТ
1 - жак	өзүм	үзим	өзүбүз	өзимиз
2 - жак	өзүң	үзинг	өзүңүз	өзингиз
3 - жак	өзү	үзи	өздөрү	өзлари

Жөндөмөлөр	КТ			ӨТ		
Атооч	өзүм	өзүң	өзү	үзим	үзинг	үзи
Илик	өзүмдүн	өзүңдүн	өзүнүн	үзимнинг	үзингнинг	үзининг
Барыш	өзүмө	өзүңө	өзүнө	үзимга	үзингга	үзига
Табыш	өзүмдү	өзүңдү	өзүн	үзимни	үзингни	үзини
Жатыш	өзүмдө	өзүңдө	өзүндө	үзимда	үзингда	үзида
Чыгыш	өзүмдүн	өзүңдөн	өзүнөн	үзимдан	үзингдан	үзидан

Жөндөлүштү салыштырабыз.

1. Атооч (бош) – I – III жакта 0 көрсөткүчкө ээ;
2. Илик (*караткич*) – кыргыз тилинде I – II жакта – *д* - *үң*; III жакта болсо - *нүн*; өзбек тилинде - *нинг*;
3. Барыш (*жуналиш*) кыргыз тилинде I-II жакта – *ө*, III -жакта-*нө*; өзбек тилинде – *га*;
4. Табыш (*тушум*) - кыргыз тилинде I – II жакта – *д* - *ү*; III жакта болсо -*н*; өзбек тилинде – *ни*;
5. Жатыш (үрин - пайт) – кыргыз тилинде III жакта – *д* - *о*; өзбек тилинде – *да*;
6. Чыгыш (чикиш) жөндөмөсүндө кыргыз тилинде I – II жакта – *д* – *өң*, III жакта – *өн* (*-дөн*); өзбек тилинде – *дан* аффикси менен өзгөрүүсүз жөндөлөт.
Өзбек тили сыяктуу эле кыргыз тилинде да өз ат атоочу баш жана айкындооч мүчөлөрдүн милдетинде келиши байкалат:
Окуянын тескери бурулушуна өзүм себепчимин. (Ж. Бөкөнбаев.)
Вокеанинг тескари айланишга үзим сабабчиман.
Өзүбүздүн тууган - уруктар айылдап келишиптир. (Ч. Айтматов)
Үзимизнинг кариндошларимиз мехмонга келишибди.

⁶ С. Давлетов, С. Кудайбергенов, 1980, 131-б.

Кыргыз тилинде *бүт, бүтүн, бүткүл* ат атоочтору жөндөмөлөр менен өзгөрбөйт. *Бардык - барча* ат атоочу таандык аффикстери улангандан кийин гана жөндөмөлөр менен өзгөрөт:

Жөндөмөлөр	КТ	ӨТ
Атооч	<i>баары</i>	<i>бари</i>
Илик	<i>баарынын</i>	<i>барининг</i>
Барыш	<i>баарына</i>	<i>барига</i>
Табыш	<i>баарын</i>	<i>барини</i>
Жатыш	<i>баарында</i>	<i>барида</i>
Чыгыш	<i>баарынан</i>	<i>баридан</i>

Жөндөлүштү салыштырабыз.

Илик (*караткич*) жана барыш (*жүналиш*) жөндөмөсүнүн мүчөлөрүнүн биринчи үнсүзү (- *нын, - ын* абалында), (*га – а* абалында) түшүп калган.

Табыш (*тушум*) жөндөмөсүнүн мүчөсү жалганганда аффикс - *ны* уландысы – *н* түрүндө келет.

Баары сөзүнүн өзбек тилиндеги жөндөмө менен өзгөрүшү жөнөкөй өзгөрүүдөн айырмасы жок экендиги жөндөлүүдөн көрүнүп турат.

Баары (бари), *бардыгы (барча)* ат атоочторунун өзгөрүшү:

	КТ		ӨТ	
	жекелик	көптүк	бирлик	күплик
I	- баарыбыз,	бардыгыбыз	- баримиз,	барчамиз
II	- баарыңыздар,	бардыгыңыздар	- барингиз,	барчангиз
III	- баары,	бардыгы	- бари,	барчаси, бариси, барчаси.

Белгисиз (гумон) ат атоочтор. Эки тилде тең белгисиз ат атоочтор сурама ат атоочтордун негизинде жасалат. Булар эки компоненттен түзүлгөн. Аларды бири сурама ат атоочтору болсо (*кандай, кайсы ж. б.*); экинчисин *бир, алда, нерсе* деген сөздөр түзөт. Мисалы: *кээ бир - баңзи бир, кайсы бир - кайси бир, алда ким - аллаким, алда не - алланима, бир нерсе - бир нарса, бир деме - бир нима, кимдир бирөө – кимдир биров* жана башкалар.

Өзбек тилинде белгисиз ат атоочтор сурама ат атоочтордун алдынан **алла** морфемасы же сурама ат атоочтордон кийин – **дир** (-дир, -дыр) морфемасынын уланышы менен жасалат: *алланима (алда эмне), аллакандай (алда кандай), кандайдир бир (кандайдыр бир), кайсидир бир (кайсыдыр бир), нимагадир (эмнегедир).*

Ат атоочторду салыштырабыз.

Өзбек тилинде	Кыргыз тилинде
← аллаким →	алда ким
← алланима →	алда эмне
← алланима →	алда неме
← аллакачо →	алда качан
← аллаканча →	алда канча
← алланеча →	алда нече
← аллакайда →	алда кайда
← аллакаюлда →	алда кайдан
кимдир бирөө	кимдир бирөө
кандайдыр бир	кандайдыр бир
нимагадир	эмнегедир

← негедир →	негедир
← бир нарса →	бир нерсе
← бир нима →	бир нерсе
	бир неме
	бир деме
← бир канча →	бирканча
← бир неча →	бир нече
← бирөө →	бирөө

Өзбек тилиндеги – алла – сөзү кыргыз тилинде алда сөзү менен көрсөтүлүп жана сурама ат атоочтор менен бирге келип, белгисиз ат атоочторду жасайт: *Аллаким дарвозани каттик такиллатди - Алда ким дарбазаны катуу тыкылдатты.*

Өзбек тилинен айрымаланып, кыргыз тилинде кээ бир белгисиз ат атоочтор кошулуп жазылат (*эмнегедир, бирдеме, бирдемке...*); алда жана бир сөзү аркылуу жасалгандар бөлөк жазылат.

Тангыч (Бүлишсизлик) ат атоочтор. Эки тилде тең тангыч ат атоочтор терс маанини билдирген ат атоочтор болуп эсептелет. Бул ат атоочтор эч сөзү жана кээ бир сурама ат атоочтор менен жасалат (*эч качан, эч нерсе, эч ким, эч кандай...*).

Кыргыз тилинде тангыч ат атоочторду И. Абдувалиев үч топко бөлүп көрсөтөт: «Тангыч ат атоочторду да мамилелерине жараша топторго бөлүп көрсөтсөк болот: «1. Кандайдыр заттын же заттык түшүнүктөрдүн жок экендигин, сөзгө катышпагандыгын билгизген ат атоочтор: *эчтеме, эч нерсе, эч ким...*

2. Кандайдыр сапаттык белгилерди, түшүнүктөрдү жок кылып, танып көрсөткөн ат атоочтор: *эч кандай, эч кайсы...*

3. Мейкиндик жана мезгилдик түшүнүктөрдү танып көрсөткөн ат атоочтор: *эч качан эч кайда, эч кайдан...*»⁷ Бул классификациянын негизинде өзбек тилиндеги тангыч ат атоочторду да жогорудагыдай үч топко бөлүүгө болот.

Хеч нима, хеч нарса, хеч ким.

Хеч кандай, хеч кайси.

Хеч качон, хеч каөкка, хеч каердан...

Өзбек тилинде эч сөзү этиш, сурама ат атоочтор, зат атооч, сан атоочтор менен бирге келет жана бөлөк – бөлөк жазылат да, карама – каршы маанини берет.

1. *Пахта терими баиталып, адамдар эч тынчыбайт.*

2. *Мектептин спорт залында эч ким жок эле.*

3. *Эч нерсени түшүнбөй калдым.*

4. *Мектеп директору класстарды көрүп, эч кандай кемчилик таппады.*

1. *Пахта терими бошланип, одамлар хеч тинчимаиди.*

2. *Мактаб спорт залида хеч ким йук эди.*

3. *Хеч нарсени тушунолмай колдим.*

4. *Мактаб директору синфларни күриб хеч кандай камчилик топа олмади.*

Өзбек тилинде **кимса** сөзү да тангыч ат атооч ордунда эч ким маанисинде колдолунат:

Бактагы мөмөлөрдү эч ким карабайт.

Бойдаги меваларни кимса карамайди.

Демек, кыргыз жана өзбек тилдеринде кээ бир өзгөчөлүктөрүн эсепке албаганда, ат атооч сөз түркүмү дээрлик бирдей жасалып, бирдей функционалдык кызмат аткарат.

Адабияттар

1. Ш. Шоабдурахманов ва бошкалар. Хозирги узбек адабий тили -Т.: 1980 – Б. 280 – 291.

⁷ И. Абдувалиев, 2003, 103-б.

2. Кыргыз тилинин грамматикасы. (Морфология). Жогорку окуу жайларынын филология факультеттеринин студенттерине арналган окуу китеби. –Фрунзе: Кыргызокуупедмамбас, 1964. - Б. 149 – 150.
3. И. Абдувалиев., Т. Садыков. Азыркы кыргыз тили. Морфология. Бишкек. 1997 – Б. 137-138.
4. Давлетов, С. Кудайбергенов Азыркы кыргыз тили. Морфология. –Ф. Мектеп.1980. –Б.131.

* * *